

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 353

בס"ד ערש"ק פר' תז"מ (ד"ה) ל' ניסן תשס"ט

פנינים יקרים - קצירת וספירת העומר

בספר החנוך מצוה ש"ב כתב טעם על הבאת העומר: כדי שנתבונן מתוך המעשה, החסד הגדול שעושה הקב"ה עם בריותיו לחדש להם שנה-שנה תבואה למחיה וכו'. ובמצוה ש"ז כתב בטעם ספירת העומר: לפי שכל עיקרן של ישראל היא התורה - לכן נצטוונו להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד. והטעם שתקנו הברכה על ספירת העומר כי יש לו קשר ויחס עם עומר המן. הרי שתכלית כוונת מצות העומר ומצות ספירת העומר שישראל ישימו תמיד נגד עיניהם ולבם בזמן אכילתם, את המן במדבר, ובזה יהיו תמיד באמונה ובטחון לכלכל כל המעשים רק לתורה ועבודת השם כאותו הזמן שהיו ארבעים שנה במדבר. ובזה שסופרים ומונים משך שבועה שבועות יום-יום מחדירין ומשתרשין בפנימיות הלב שהקב"ה מפרנס וכו'.

רבנו משה חיים לוצאטו בספרו מסילת ישרים (פרק כו) כותב: דהאיש המתקדש בקדושת בוראו אפילו מעשיו הגשמיים חוזרים להיות עניני קדושה עכ"ל. וכשם שהעומר הבא מהארץ והוא מן השעורים שהוא יותר חומרי וגשמי דעיקרן למאכל בהמה ועל ידי זה שנעשה מצותו בעומר התנופה מתעלה להיות קודש ורוחני כמו עומר המן שירד מן השמים, להורות לנו לקדש עצמנו שגם המאכל וכל דבריו הגשמיים יתעלו ויתקדשו וכו'.

משכני אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה (שה"ש א) 'משכני' בפסח שנמשכו בני ישראל בעל כרחם ממצרים אף שלא היו מוכנים בכל לבם לכן נקרא ביד חזקה, וכמשל המושך מבטן האם. 'אחריו' נרוצה' בשביעי של פסח שרצו לתוך הים במסירות נפש. 'הביאני המלך חדריו' חדרי תורה בשבועות, 'נגילה ונשמחה' בחג הסוכות.

יעקב ובניו ירדו מצרימה, שהיה כל זה חסד השי"ת כי היה זה כדי להיות שפלים ונכנעים להשי"ת כי בלא זה לא היינו יכולין להנצל מגאות. והנה ראשית ישראל התחיל ביציאת מצרים להיות להם לאלקים ולזאת צריכין בהתחלה להכניע עצמנו תחת מלכותו יתברך בכל כוחנו כמ"ש טוב אחרית דבר מראשית ואנו מראים שכל שמחתנו במה שיצאנו ממצרים כדי לקבל עלינו עול מלכותו יתברך ולכן נותנים כל הראשית אליו יתברך וכן עומר ראשית קצירכם מיד ממחרת השבת...

המצה רומז לענוה כליל שמורים באמירת ההגדה לבנים להקנות שפלות הרוח ושיתברכו באפס מה בגדלותו יתברך, 'הכהן מדרו בד' גימטריה 'עניו', גם 'מצה' (עם הכולל) המרמז ל-'עניו'. מפסח סופרים שבועה נקיים לשבועות זמן מתן תורתנו...

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (ויקרא כג) 'וספרתם' מלשון 'ספיר וזוהר', תביאו אורה בכל עניני 'לכם' לכל צרכיכם הגשמיים אשר שרשם אכילה ושתייה... ולא דבר קל הוא לבא מעניני 'לכם' הגשמיים למדרגה גבוהה זו לומר שירה ומסגיאנות תיאובתא לא רצו לזוז משם כבוזה"ק זוה קשה. אבל רק קשה ולא מהנמנע.

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (ויקרא כג) 'וספרתם' מלשון 'ספיר ויהלום' שאתם צריכים להאיר לכם לעצמכם בתשובה מכל עונות, וכשהוא סר מרע נעשית מאותיות 'מרע' צירוף 'עמר' וזהו עמר התנופה ר"ל מצרף אותיות לעשות מהם צירוף 'עמר'.

וספרתם לכם ממחרת השבת - עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום (ויקרא כג) ר"ל כשלא עשה תשובה ולא העיר את עצמו תיכף בתחילת ספירת העומר אל יאמר שאין לו עוד תקנה אלא עד ממחרת השבת השביעית תספרו ר"ל כל זמן שיש אפילו יום אחד מהספירה תספרו ר"ל תוכל להאיר ביום זה כל החמישים יום.

והקרבתם מנחה חדשה לה' (ויקרא כג) בא וראה מה מיוחדת מנחה זו שהיא מנחת חמץ סמל לגשמיים והרמז בזה שבהתקדשות האדם גם הצד הגופני שלו - סמל לחמץ מתקדש בעוד שהגשמה הקדושה עומדת בקדושתה, הרי קדושת הגוף הזאת אין לך חידוש גדול מזה וזהו מנחה חדשה.

(ייטב לב)

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת כי תשא תשל"ב ה'אב ל'תשס"ז ע"א.

מאת השם. הרי הוא עושה פעולה, הוא עושה משהו. ולכן הוא אומר: אם כן, מה אני צריך לעמוד, ומה אני צריך להתייגע.

וזהו סיבת הגלות בה אנו נמצאים, אלפי שנים אנו שרויים בגלות מכיון שאיננו מוכנים להשלים עם המציאות שלנו, שאנו במציאות בהמה. וכל מה שנותנים ומעניקים לנו זה הכל רחמים. כל מה שאנו חיים זה רק מרחמים, ותמיד אנו צריכים לעמוד כעני בפתח. "רחמים" הפירוש שהרבש"ע מקיים אותנו ומעניק לנו ומשגיח עלינו כמו אמא רחמניה שמטפחת את הילדים שלה, כך כביכול הרבש"ע הוא האמא של העולם. ולכן מורידים אותנו לכאלו חשכויות. את דוד המלך הקב"ה הוריד לשיא החשכות כמו שאנו נמצאים היום, רק שהוא חי במציאות הקדושה שהחכמה הראתה לו את הבהמיות שלו. מתחילה הוא היה כ"כ גדול, עד שלשמה אחת איבד את המציאות שהחכמה היא מאין תמצא, ואמר "בחנני ה' ונסני". דהיינו שדימה כי עבד על עצמו והשיג את החכמה, והחכמה היא ממנו, ולכן אמר "בחנני ה' ונסני צרפה כליותי וליבי", "לא ישבתי עם מתי שווא ועם נעלמים לא אבוא", "שנאתי קהל מרעים ועם רשעים לא אשב", "ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך ה'", כאילו שהוא מציאות בפני עצמו. ואז הרבש"ע הכניס אותו בנסיון, והביא אותו לכזה מצב שלא יהיה לו מה לענות, ולחרף את עצמו, והביא אותו לכזו בוושה עד לשגעונות, אפילו תינוק במיטה דיבר על דוד המלך. וכאשר כל הדרכים נחסמו בפניו היה מוכרח להודות "חטאתי לה". דהיינו שלא היה לו מה לתרץ את הטבע שלו שיהיה לו קיום בעולם הזה, ואז הוא המליך את מלכות הקדושה בשלימות באמרו "חטאתי לה". אני

אך למרות כל זה בני אדם לא רוצים להשפיל את עצמם, היות והם רוצים סיפוק, ורוצים תענוג מהקיום שלהם, מזה שה"מלא מדע וחכמה" הוא שלהם. ורק מחמת שהוא מפחד שלא יקבל מכה הוא נותן כינוי לקדושה "הרבש"ע עזר לי", אבל כל התענוג שלו הוא ממנו עצמו.

יתר על כן, כשהוא כבר מרגיש שאין לו כלום ואין לו שייכות לחכמה שלו, הוא לא בא מזה לדביקות, רק להיפך, הוא מתחיל לשאול: "אם כן בשביל מה אני צריך לעבוד?", "וכי אני צריך לחיות את החיים שלי לחינם?". אי, למה אתה חושב שאתה חי לחינם, הרי יש לך את אותו חכמה ומדע, והקיום שלך הוא אותו קיום. את החיים שלך אתה מבלה משום שאינך רוצה להבין שאתה בחינת בהמה, ולכן אין לך את החכמה להרגיש שהחכמה אינה שלך, וכמו בהמה שמכירה בחוש את האדון שלה כך אתה תחיה בהרגשה שהחכמה שיש לך היא ממי שהחכמה שלו והוא מעיין החכמה. אך אנשים כאלו יש מעט מאד בעולם, עליהם אמר רבי שמעון "ראיתי בני עליה והם מועטים".

האדם לא רוצה לתת מעצמו כלום, יש לו את האכזריות של "רק רע כל היום" ובהוא הוא רוצה להשאר. אם רק רוצים לקחת לו מזה נקודה אחת הוא נשבר לגמרי ולא רוצה יותר לחיות בעולם. הוא רוצה רק לדבר על הקדושה, ואת הסיפוק שלו הוא מכנה בשם קדושה. אבל מציאות הקדושה היא, כאשר האדם עובד על עצמו להיות מציאות הקדושה ע"י שהוא משיג את הבהמיות שלו, וממילא כל החכמה והמדע שייך לחכמה מאין תמצא. את זה אדם לא מסוגל להשיג. הוא אוהב לדבר על זה, אבל הקדושה לא נהיה אצלו מציאות. הוא לא יכול להכיל בשכלו שאין לו חלק בעולם והכל מגיע

המשך מעמי קודש

העילות. כי כאשר הוא משיג ומכיר שהמציאות שלו היא אין, ואז החכמה שלו מראה לו שהוא בהמה, ואם כן מאין לו חכמה. וממילא הוא מגיע להכרה שהחכמה היא מאין. וע"י החכמה הזו הוא מוצא את הקדושה, כי מתוך שמכיר שהחכמה איננה שלו הוא מוצא בעצמו את הקדושה, והוא חי עם הרבש"ע כגמול עלי אמו.

וזהו כל תכלית הבריאה שעבורה ירדנו לעולם. הרבש"ע ברא כזו מציאות שנקראת עולם בכדי שאנו נכיר אותו דרך הבהמיות שלנו, ואז אנו נהיה בחינת מלאכים. מתוך שהוא מכיר את הבהמיות שלו הבהמה הזו תהיה בחינת מלאך. הבהמה, גם כשהיא בבחינת בהמה היא נשארת בהמה ואינה יכולה להיות מלאך, אבל האדם שהוא בבחינת בהמה הוא בבחינה הגדולה ביותר של הקדושה, כי זה היה תכלית הבריאה שאדם יעבוד על עצמו שכל החכמה שיש לו מאין תמצא ואינה שלו. שמא תאמר, אם הוא ערטילאי מן החכמה בבחינת בהמה מהיכן הגיע אליו כזו חכמה? דווקא דרך זה שהוא נהיה בהמה הגיע אליו החכמה. וזהו כל התכלית שלנו.

וכאשר אנו כולנו נרצה לעבוד על עצמנו. לא עבודה לקבל חכמה, רק לעבוד להשיג את הבהמיות, את הבחינה של "חטאתי לה'", "וחטאתי נגדי תמיד". באם האדם לא חי במציאות הזו איז דווקא כאשר האדם לא חוטא אז הוא בחטא. היות שזהו הטבע של העולם, כשהולך לאדם בקלות בעולם הזה הוא שוכח לגמרי מהקדושה. הוא נעשה קל דעת, וחי לו בזיחות הדעת. על הקדושה הוא בכלל לא חושב, ועוד מחזיק את עצמו ל"שיינער איד". הוא בא לביהכ"ס, לומד ומתפלל, ומברך מזונות ושותה לחיים, ויוצא משם די מאושר. הוא עשה היום מעשים טובים, התפלל שיה

לגמרי בהמה, והחכמה שלי היא מאין. וזה שכתוב "השלך על ה' יהבך".

מציאות האין היא מציאות שאיננו מסוגלים להבין ולהשיג את קיומה. רק מהבהמיות שלנו אנו מבינים שיש מציאות החכמה. אבל לולי הבהמיות רק מדברים על כך מצוות אנשים מלומדה ובמציאות האמת איננו נמצאים. ולכן אנו כולנו צריכים להגיע למציאות הזו. וזהו שאמר הכתוב "כי תשא את ראש בני ישראל", דהיינו אם בני ישראל רוצים להגביה את המח שלהם ולהשיג את הרבש"ע, את הראש, ולהגיע למציאות של הראש. אזי "ונתנו איש כופר", כופר פירושו פדיון, כל אחד צריך לתת את הכופר, ר"ל שהוא צריך להראות שיש לו פודה, דהיינו סיבה, והוא אינו כלום. "נפשו", שהבחינת בהמה יהיה בנפש. והמכוון בזה, שכל הזמן יחיה עם סיבה, כי אין מציאות להגיע לשלימות ללא סיבה.

כל אחד חי בהרגלים שלו, ובשום אופן אינו יכול לצאת מההרגלים שהוא התרגל בהם, אל לו לאדם לרמות את עצמו שמחר הוא יצא מן ההרגל, כי זה בחינה של "רשעים מלאים חרטות", שכביכול המצב הזה לא טוב, ומי שאומר שמחר יצא מן ההרגל הרי זה סימן שהוא מיואש. האדם צריך לדעת שמהרגלים לא יוצאים אף פעם, כמו שאדם הראשון אמר "אכלתי ואוכל עוד", ורק אם הוא חי עם סיבת כל הסיבות הוא שולח לו סיבה שתציל אותו. וכשהוא חי את הסיבות הוא נוכח לראות למה אני לא פגמתי? למה לא גנבתי? למה לא הרגתי? בגלל שיש סיבה! ובלי סיבה - כמו שהבהמה נוגחת ובוועטת כך הוא מזיק עם החטאים שלו. לכן כשהאדם רוצה להגיע אל השלימות הוא מוכרח לחפש ולמצוא את סיבת כל הסיבות עילת כל העילות. והוא צריך לחיות איתו. וכאשר הוא חי את הבהמיות שלו הוא יכול לחיות עם סיבת כל הסיבות ועילת כל

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

353
T

המשך מעמ' קודם

רח"ק, הוא שוכח מהרבש"ע. "שמנת עבית", כאשר הוא התפלל "א גשמעקן דאונג" ושתה לחיים, "כשית" - הוא יוצא עם גאווה, וחושב בליבו "הרבש"ע עזר לי", ובעיני עצמו הוא ערליכער איד שזה הסיפוק שהוא קיבל מהתפילה. והוא שוכח שהתפילה צריכה להיות בהכנעה, וכל הזמן הוא צריך להיות בבחינת וחסטאטי נגדי תמיד, שלא יסור פחד החטא מנגד עיניו. כי כל הנשמה תהלל י-ה כתיב, על כל נשימה ונשימה, ובכל נשימה ונשימה הוא צריך להיות בפחד שלא יתנתק, ומתוך המציאות שלו הוא ידע להכיר מהיכן הוא חי. וזוהי תכלית הבריאה.

לחיים, ובדיוק היום היה יארצייט והוא דיבר מהרבי. הוא ערליכער איד. אמנם זה שחי בשלימות של "וחטאתי נגדי תמיד", דווקא מתי שהוא לא בחטא חיל ורעדה יאחזון שלא ישכח את מציאות הוי". כי מתי שאדם אינו חי בבחינת חטא (דהיינו בבחינת פחד. בבחינת בחירה. כי מהי הבחירה שהחכמה מראה לו את הבהמיות שלו ואז הוא יודע שאינו כלום וכל רגע הוא בסכנה) הוא נפרד מן הקדושה.

ולכן בשעה שהאדם מקבל את המכה, עליו לדעת שזוהי סיבה מאת ה' להחזירו למציאותו האמיתית בכדי שכל ידח ממנו נדח. כי מתי שהרבש"ע נותן לו להיות שמח, ומאפשר לו לעבוד את ה' וללכת לביהכנ"ס וכל מה שהוא

המשך יבוא אי"ה

שהשמחה במעונם

הר"ר אברהם משה קיפר ומשפ' להולדת הנ"ן והנכד
הר"ר אלימלך וסרמן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר אברהם וסרמן ומשפ' להולדת הבן
משפ' גולדשטיין להולדת הנינים
הר"ר שמעון ברזסקי ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר דוד גולדשטיין ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יעקב ברזסקי ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להולדת הנ"ן
הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר שמואל דוד רובינפלד ומשפ' להולדת הבן
הר"ר זאב וילר ומשפ' להולדת הבת
הר"ר מרדכי יוסף וילקומיץ ומשפ' להולדת הנכדה
הבה"ח עזריאל שמש לאירוסי

י"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמות

מרת חיי' רבקה דבורה ע"ה ב"ר אהרן ז"ל נלב"ע כ"ח ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע